

Bütün dunya proletarları erlaşıñiz!

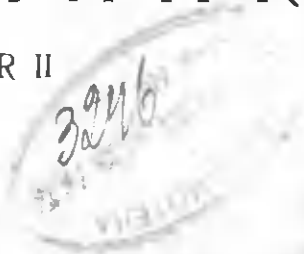

M. DAVRAN

SUNBULNIN BAHARI

ŞE'RLAR II

A 8-13

Oz. SSÇ DAVLAT NAŞRIJATI
Taşkent 1934 Samarqand

Mas'ul muharriri: N. Axundij.
Texnika muharriri: Q. Hjasov.

20.08/30
1758 Alisher Navoiy
nomidagi
O'zbekiston MI:

OBLOZKA: RASSAM ISKANDARNIKI.

Basmaxanaqa berildi 28/VI 1934 jil.
Bastirgaga ruxsat etildi 1/VIII 1934 jil.
Ozdavnaqarining Samarqanddaqi 2 nci
basmaxanasini, Frunze kocasi № 66
Zakaz 1948, tiraj 2500 Ozli 436/x
statformat B_a-125×176. 1¹/₄ pec. 1.
1 pec.-i. da 65000 znok.

SUNBULNIN BAHARI

Har tan kilmnin tarkin buzmasdan;
Janı kun farahbaxş qolin cozmasdan;
Hajatnı tan sahar toloqanqan tanı, *manu,*
Qitqlab zavqimni ujqatar meni.

Tinlajmen...

Qoşni uj ujqaq—ujqudan!
Eşik zljalaridan nur sacar cıraq.
Çındak tamcъ tamar şirin kulkidan;
Lekin çimçit tanda tarqalar jıraq...

Jıraqdan gudokni ³ sada tolquni,
Qulaq pardasını ojnatib ketar...
Qoşnımnın ozi ham,
Qizi Sunbul ham,
İşga: deş koplarnı ujqatib otar..

Sunbulnı qolları eşik zulfini, *n*
Kotarib taşladı taviş taratib...
Ana ham, bala ham juksak ruh olan,
Atdılar qadamni işga qaratib.

Kocada jənə kop hajat şavquni...
Aşula;

qahqaha,
capak avazi...

Bularni bu qadar to'lgunqqa salgan,
„Isgat“ deb caqirqan gudok parvazi!

Men nega jatajin,
Şundaj bir damda?

Bəs ujqv,
Kozlarni qıçımlama kop!
Kel şe'rim, şe'rim kell
Juzin barq ursin;

Şu tanni ~~farah~~ baxş lablarından op!

celunr

Men ham jataqimni jajdaq qaldirdim;
Nur sacdi ustalim ustiga ciraq...
Fikrimnin alavin men avç aldirdim;
Qolimda qalamim, kular aq varaq.

Hazir kim işlajattir,
Şu ilki şahar?
Men jalqiz ozimmi,
Ja şeriklar bar?

Ehl... şeriklarnin sanaqi barml..
Dastgahlar qashida, jerlar bashida,
Hej... ortaq qışlaqlar,
Hej... ortaq şahar,
Çiq tola qainaniz şeriklar olan.

Шокошон

Men bir şe'r işladim,
Cozuq fikrimnin—
Tandagi qozqalqan qanati olan;
Kuraşcan olkamga savqa uzatdim,
Kuraşcan batirlar hajjti olan.

Men bir şe'r işladim, (a) (a)
Tanda Sunbullar,—
Pilladan bir qanca ipak jetkizdi;

1/9

Men bir şe'r işladım,
Zavod—fabrikalar,
Sur'atni jana ham alqa ketkazdi.

Şu tанда işlandı,
Ipak, cojan, şe'r;
Şu tанда işlandı,
Maşına, cit, jer;
Şu tанда işlandı kop zaruratlar;
Hej .. ortağ sanaat,
qolinqi ber!

ber!

Hamadan ta'sirli—
Qoşni xatinnin,
Dastgahlar qaşida işlab juruşi;
Şu sonqı bir-ikki jilnin icida,
Ozgargan ularnin butun turmuşı.

Su tанда, şu anda jazgan şe'rimnin,
Ularga baqlanqan şu misra'ları,—
Zavqimni mindirar anca juksakka;
Bir şuur toldirar şe'ri kokrakga;
„Haj, Sunbul,
Otmişga çindak nazar sal!
Za'faran juzlari munca qorquliq?
~~Mudraşis, mudraşis, ocmişda qalmiş,~~
Eskilik—goja ki, jaqsiz bir pilik“

„Ojlagli bir oşa siqı devarni,
Erta-kec havlıda bolar-din halak;
Dam pılta, dam savat, şıprıgı qolda,
Dejardin un çekib:

„Ah, erkim, falak!..“

mas'umiyat, mu'vazinat

„Na oquş,
na oşiş,
va na bir xizmat!“

Faqat tinlar edin havli copcagin;
Şu xilda koplarnin umri solqandir,
Anlamaj haqiqij turmuşnin tagin..

Endi-ci?

na devar,
na manhus turmuş!

Sosial olkanin kuraşcisi sen.
Kuraşcan qollarnin makani bolgan,
Fabriknin en zarbdar, jaş işcisi sen.

Gudoklar sen ucun

Həm aram, həm ban,
Qajnajdir qanlarin
(har farahli tan;

Mijanga tolmişdir parlaq amallar,
~~Bolşevik nade~~ ~~bu~~ şuurli an.

Miljonlar bu jolda

Senin hamrahin:
1930. Parlaqdir, kuraşgan rahin“.

(62)

Taşkent—39 jil

MENIN DASTGAHIM

~~(Menin qizi Karl Kleserga nazira)~~

Zavod maqrur

Qahqah urardi;

Alardi har damda →

Otli nafaslar:
Bir işçi qalbidən,
Jaqratın saslar
Dastgahı qaşıda,
Şundaj diyardı:

„Dastgahım,
Sen blən jaşlıqdan beri,
Ajtışdik kəp mehnat qoşuqlarını
Talmasdan, harmasdan,
Açralışmasdan
Xuşladık har kunnin jutuqlarını.

Jaqratdıq cojannın
mort sadasını;
Kucimiz zarıbdan
Temir ah urdıl
Anladık turmuşnı,
Har nidasını,
Anımız istiqbal
Camanın kordı.

Dastgahım,
Sen blən jaşlıqdan beri:
Otkazdık rangaranı,
Kuraş kunların
Olkaga çuda kəp tartlıq uzatdıq;
Tınladıq unın kəp
Tatlı unların.

Dastgahım,
Biz kəbi iş sevarlar kəp!
Balkı,
Bizdanda-da cevarlar kəp!..

Bircamiz bir
Mamlakatda pişkan biz
Kuchl bir tan bolib jetişganmiz!

~~Aldinda jəne kop,
Bircamiz bir
Mamlakatda pişkan biz
Kuchl bir tan bolib jetişganmiz.~~

Aldında jənə kop,
Kuraş kunlari,
Entikmaj, taliqmaj,
Birga işləjimiz.
Janrajdir har jandan,
Jenış unlari;
Juksak manzillimizga
Qadam taşləjimiz.

Dastgahim,
Sen bilan konillar ravşan; *ni*
Sen bilan etarmiz hajati gulsan...."

Taşkent 1933. j.

ŞA'N ILA, ŞAVKAT ILA...

Şa'n ila,
Şa'n i kat ila,
avkat ila jillar,
uhra naqda qanatin.
azma
ila,
tan i ruq ila,
avru

~~Suriət ilə qolları;~~

~~Tuzmaqda həyatın.~~

Jer kurrasi onbeş kara

Sajr etdi qujaşni;

Onbeş sana acdi.

Kop tosdı bulutlar,

Kop tokdı qujaş nur,

Nur tiqları aşdı...

Şundan bəri jaş ta'riximiz həm,

aşadı şu — jaşni

Kop maş'ala sacdi.

Otimiz kul-kul etiə,

Eski varaqlı,

Parlaq varaq acdi.

Haj sən,

gəra ojl

Badbin!

Olkanı bir kor!

qahqanaşın sor!

Ulkamıznıñ kozi nur,

Qalbi surur,

Tanı qalıb və qurur...

Kotarib zor qaddini

Fabrik va zavodlar

Braq ura ketgan:

Kapital ahini sorquci

„Navitlar“

Qlarq ola ketgan;

Jalqinli kuşaş avçı blan

Sovxozimiz,
kolxozimiz,
Mavç ura ketgən,
Kucajiv anca tekizlik,
Danımız,
amalıımız
Aldın jura ketgən.

Çuda tez,
Kelgusi gez;
Barq ulaçak sosializm.
Otaçaq an,
Kelaçak isan;
Jer şarida volaçaq sosializm.
Aj, butun Jer şaridagi
Kuraşcan dostlarımız,
Tezlatiq mazgillinizni!
Qizişib siz;
Kuraşib siz,
Jenışib;
Bezatin har jilinizni!

Şa'n ila,
Şavkat ila,
Şuhrat ila jillar
Koksin jaza ketsin!
Dañ ila,
Davruq ila,
Sur'at ila qollar,
Turmuş tuza ketsin...

Samarqand 1932, nojaur.

TRUBALAR...

(Çızaxdağı janı texnika usulida qurulan Ahak zavodi munasabati bilan)

Men sozlay,
 Tınlagil, kicik şaharca,
Koksında barg jazmış camanzarlardan.
Kop juksak kuj ucar blzniq tarlardan;
Barq ursa qojnında har kicik parca.

Qirlarin astidan menga korindi,
Juksak trubalarnin korkam sijmasi!
Qalblarqa qol jazib, jumşaq urundi,
Şu zavqli jaşaşnıñ dildar ma'vasi.

Trubalar —
 çansarak urunişlarnin;
Eñ laziz, zafar baxş korinişidir.
Trubalar —
Şu dandir qurulişlarnin:
Eñ aziz, maqtaşli şanlı işidir.

Bir jan qir
 Qir oti,
 qirniñ maviti!
Bir jan jer,
 jer oti,
 Jerniñ zavodi!

Jerda zavodlarni barpa etamiz;
Qirniñ „mavit“ lari unga bolur qarq.
Su taldaq tepalar...
Ajlanib ketaçak „jaşaş“ degän
Ajlanib ketaçak „jaşaş“ degän carx...

Şu qirlar,
Uvalar,
toptola ma'dan
Ma'danlar biz ucun kunda çavlıana.
Anımız,
Kucimiz,
Şiçaatimiz; —
Til berar ma'danga;
Qilar çanana!

Çizzaxnin,
Şu kicik uva şaharnin;
Qojnida juksalmış juksak trubalar;
Hajatga kop nafır,
zafar beralar;
Acilur sijnası sosial şaharnin!

Barq urar şaharda —
Har kicik parca...
Jerlar həm,
Suvlar həm,
Qirlar, taşlar həm,
Dillar həm,
Tillar həm,
Baxtli başlar həm!
Bilmajmen,
Şadlıqnın sanaqi qanca?...
(Qolqa-qol tegmagaj;
iş blan barca!)

Şu kicik, alavli,
uva şaharnin,
Tarixi bolaçaq tarixlırdan zor;

Qojnida juksalğan sosial makan;
Beraçak biz ucun kop juksak şuur!
Men sozlaj,
 tinlagil;
 Kicik saharca!
Koksında barg jazmış camanzarlardan.
Eh!.. juksak kuj ucar bizniñ tarlardan;
Barq ursa qojnında hər kicik parca!..

1932, aprel. Çızzax. Ahak zavodı.

„QANDALAT“ KETDI

(„Qandalat“ namli dastadan)

Egib ketdi almanin
Pastak şaxını
Tınlamadi ananın,
Qılğan ahını.

Alib ketdi çijranlar
Uni uzaqqa;
Alqış qaldirdi kozlar,
Ostirgan taqqa.

Taqıar qaldi,
=aq qaldi
 Almazar qaldi,
Kop gulşandi ularniñ
 tatlı nigahı...
 Sajlar qaldi;
 Suv qaldi,
Anharlar qaldi,
Kop ravşandi ularniñ,
 Iz salğan rahi..

Qiz qışlıqadan
Jol aldı
Uzaq şahargal
Davırların istıqbali
Bujurdi şunı!
Kop tenlari,
Hamrahlari,
Kop ortaqlari,
Blim aliş dijariga,
Ogurdi unı!

Ana qaldi jastanıb,
oz turaqıda
Tamcılalıb jaşlarnı,
Ken janaqıda

„Çan qızın jarlaqasın
Xudanı ozıl
Jıqlaşdan kor bolmasın,
Ananın kozi!“
Deb jalvardi anası.
Japişdi qızqa.
Surkalab jer gardını,
Jaşavlı kozga.

Atası razı boldı
Tarttı ananı!
„Xajr“ deb opib qojdı,
Jaş peşanını.

Qandalat şundaj ketdi,
Şaharga taman
Ana fatiha acdı:
„Qajtsın—deb—aman“.

Oqujq, oqujq, jana oqujq,
Kuraşğa tarıxdan tartıq toqujq.

1932. Mart. Çızax.

X
UCQUM KELAJATIR...

Berinz menga bir ajroplanni,
SSSR ustidan ucib otajin:
Qafqazni, Oralni, Maskavni, Donni,
Sevgili kokrakla qucib otajin...

Ucib jetkanimda Oral taqtoqa,
Ma'danlar qojniga qarab capamen.
„Magnitogor“ sinari danli gegentnin,
Har bir nafasidan şuur tapar...

Zarədarlar har tonda bolar hamrahim;
İzlajmən ulardan qahramanimni.
Janı kan, janı an, janı makanlar,
Mavçlatar meniñ har qatra qanimni.

Barib jetganimda Qafqaz taqtoqa,
Şe'rimni azıqlar neft bulaqlari
Neft cecak sepaçak hajat baqtoqa;
Neftdir olkanın asil qanlari...

Koksi keñ taqlardan aşıb otamen;
Haviclab şifali suvdan jutamen,
Dejmanki, „aj, Qafqaz, şifali ana,
Koksında barq urgan jutuqni sana“!...

Donbas taratadir olkaga quvvat,
„U qara altın“ niñ bujuk dijari!

ARŞİV
QAZAN

Şu qadar cozuq, kim, zər etakları,
Qoynıda bəjliknin joqdir mijarı...

Ukrayna biz kəbi janı bir dunja;
Tanıdan tammaqda kuraş terləri.
Jajrav juksalmakda, qalaba tapqan,
Şaharnın, kanlarnın, jerniñ erləri.

мезрми
Maskav qulac Jajar olkaga qarav,
Na qadar ~~otidir~~ unıñ qucağı!
Dilbar taranasi var, ki, Maskavnıñ,
Olkaga nur sacar unıñ şu-cağı...

Maskav olkamızniñ bujuk juragi,
Maskavda avç alar bizniñ „Пульс“ imiz
Maskav quruluşniñ bujuk tiragi,
Maşavda mavç urar bizniñ asrimiz...

Ucsam Sibirijaga,
Ucsam Şmalga!
Ucsam haşamatlı Kozbass tamanga...
Qucsam tilli ciqqan „saqav“ şmalni,
İcsam Linadagi anlı şamalni..

Jetgac kaşanali Pamir tarafga,
Balki, tanımasmen unıñ taptini?
Pamir ega bolmiş bujuk şarafa,
Texnika aşirmiş unıñ taptini!

Paxta makanlari cozuq vadilar, *Заман = 2y.2*
Gullav jaşnamaqda, ~~alay coq~~ bolib,
Duşmanniñ koksidan taralgan ahi,
Kujmakda bir pasda savuq kul bolib.

Jursam, korsam, butun quruluşlarni;
Jazsam davrimiznin bujuk dastanin
Men bir şair, kop qatari, gullatsam,
Quruluşda şe'riyatnin bostanin.

Hej—... ucqum kelajagir, meni ucqum,
Cozu qimasafalarni qucquml...

Taşkent 1933.

MAGNITOSTROJ

Olkamizda ucratamen,
Men top-top,
Otdaj jaşnaq,
Sevinc tola kozlarni;
Olkamizda eşltamen,
Çuda kop,
Kuc baxş etgic,
Alangall sozlarnil

Oşa kozlar—
Har çabhada kuraş acqan,
Ot sacgan,
Çuda caqqan—
Alla qanca
Jol basgan,
Ojalib sinif kozlari,—
Proletar kozlaril..
Oşa sozlar—
Har kuraşga dan asgan,
Uni tinlab,
Kapitallar qan qusqan:

Qalibjat sozlaril—
Kommunizm sozlaril

U kozlarnin jaşnaqlıqı—
Kuraşdan,
Jenişdandır—
Sevinc tolib ojnaşıl

U sozlarnin kuc berişil—
Haqiqatnin kucidan,
Avçlardandır—mavç alişil
Qajnaşıl

Har quriliş,
Har bir zavod,
Har fabrik,
Jutuqlarni qarşi alğan—
Har fabrik:
Jaşnatadır—
Bizda jaşnaq kozlarnil
Har çabhada kuraşlarnin jenişil,
Tamirlarga—
Zarbaci qan sinişil,
Janratadır—
Bizda janraq sozlarnil

Mana bu kun,
2 nei san,
Magnitostroj domnasil,
Bitdi butun,
Qızqin işga başladı.
Mana biznin kozlar şu kun,
Jənə bir qat jaşnadil
Mana biznin sozlar şu kun,
Jənə taşqin
Şaşqin-şaşqin,
Janramaqqa başladil

Öral gozal,
Gozal unın ma'dan tola
taqlarıl

Başlangandır,—
Zavq baqışlar caqlarıl!
Ənə unda Məgnitogor,
Stroj;

Juksak domna,
Eliktır, tok, mostovaj!
Ekiskvatır, dizel, mator
Gurzavaj,
Temir, beton, cojan, polat;

Radio daj;
Hamasi der: —
„Magnitostroj, magnitostroj!
Jer juzida—
Tensiz stroj.
Kucli baj!“

1932, İjun Taykent

M. Ə. Ə. Ə.
TILISQAP

Kecniñ bir şukuhi,
Va lazzatı bar
Ajnıqsa qırlarda,
Ken adırlarda,
Kecniñ bir sururı,
Masarbatı bar
Hajat baxş talalar,
Caman jeniardal...

Qujaş asta-sekin,
Qırqa janbaşlar,

Juksak orunlarga
Kozni aladir.
Kun cidis ufqiqa.
Qicq gap taslab
„Tangaca xajir!“ deb
Kulis qaladir
Qlarbdaqı ufuqni,
Alvan romali
Barliqni juziga,
Salar kolanka,
Bir az son asmanni,
Mavij juziga,
Sacilar juldudan,
Jarqıraq tanga!
Tatalar çim qalar
Aram algali,
Tiz cokis taqlarqa.
Qirlar mudrajdi
Işcan konillarga
Maram salgali
Dam aliş paitlari
Etak sudrajdi.

Tarqalar,
juksalar,
Avaz har jandan;
Şu kungi işlangan
Işniñ naş'asi,
Ertangi vazifa,
Iş a ullahı
Miñ la zat,
Miñ şukuh
Tamar har andan!..

Traktor—

Hansirab işdan qajtadi;
Salmaqli qadami
Qururlı unıñ!
Barala gurkirab,
Qoşuq ajtadi;
Quvanıb baxtiga
„Rolci“ dostınıñ.

Traktor—

Kop qadir,
Raqqas bir jigiti;
Talalar.
Uvalar,
Unıñ ma'şuqil
Jer opib ajlansa
Unıñ har oqi;
Xuşamad qılaçaq
Tıñılğan cigit.

Traktor,—

Kop fa'al
Jani bir adam;
Baçardi kop işni
Unıñ har qoli.
Qışlaqlar basdilar
Şuurli qadam;
Berkildi kop eski
Joruqınıñ joli!

Traktor—

En usta
Bir inqilabci;
Ozgardi mijjanıñ

u

Öquv jolların.
Kotardi kop dlijqan
Kucli qolların,
İşlaşib bolışğa
Anlı kolxozcıl!

Traktor—
Juvməkda,
Dinnin daqını;
Kor qilib otmuşnin
Parvanaların!
Traktor tuzmakda
hajət baqını,
Çalıb qilib ozığa
Çananaların!..

Traktor hansırab
İşdan qajtadı
Lekin qadamları
Carcaq emas,
Zor!
Qurbatlı dostının
Maraqı qurur
Unin—cun gurkırab,
Qoşuq ajtadı!

Bir janda capişib,
Kışnajdı atlar,
Kışnaş sadasıda
Sadaqatı zor

Talalar top-tofa
Jaşnar paxtalar

Eşitdim bir şavqun,
Kulgi,
Topalan...
Ujaqdan—bujaqqa
Kop jaş balalar
Juguriş jurardi,
Baş, ajaq jalañ!

„Mana gap?“ dedim men,
„Haj Rozi aka?“
Bu qadar şadliknin
Sordim sababın.
Rozibaj janimga
Cardana quriş,
Ilçajib sozlaşga
Çuiftladi labin:

„Matqavil batraqnin
Qizi Gulsum aj
Oqurdi Maskavda
Iş ucun qajtmiş.
Ujaqdan kop ilim,
Hikmat organib;
„Savqa“ deb biz ucun
„Durbin“ keltirmuş.

„Durbini“ xov katta;
Bir qulac kelar
u blan julduzni,
Ajni korar-kan
„Jamqirdan, şamaldan
Darak berar-kan“,

Durnlının namını
„Tılısqop“ de jarkau.

„Mullaka, hazirgi
Butun topalan,
Juguriş, qij-cuvlar
Şu „durbın“ niki;
Xatınlar,
Erkaklar,
Balalar olan,
Çiq tolb taşmışdır.
Şu Gulsumniki.

„Vaqtım caq şunga, kim,
Bizniñ umrimiz;
Kop jaxşı zamanga
Ropara kelmiş.
Tunavkun „qum-taka“
Ojnaşib jurgan,
Qizimiz,
Oqlimiz
Ilim organib,
Hatta kim, asmanniñ
Sırini bilmiş!..

Gulsum aj qışlaqda
Baş qaviştirib,
Biz ucun jəne kop
Iş korsataçak
Koplarnıñ ustıdan
Ozi baş bolib,
„Qara Suv“ başıga,
„Toqan“ quraçaq.

Şu toqan tez bitsa,
Işga başlasa,
Kop daştlar suv enib,
Abad bolaçaq
Toqannin astiga
Zavod salingac
Qışlaqqa eliktir
Nurl tolaçaq.

Vaqtimiz caq biznin,
Cunki, umrimiz;
Kop uluq maqsadqa
Baqlanib otar...
Qizliqtz,
Oqlimiz bilim organib,
Dunjanin har nazik
Sirriga jetar!—“

Qoqan—Taşkent 1933 j.

BIZNIN DARJA

Kim ojlagan ilgari
Vaxşi darjanin,
Aqimiqa qav salib,
Uni tosişni?
Unda tosilgan suvdan
Kuc-quvat alib,
Quvatliqa mas qilib,
Zavod salişni?

Aqmiş başqa kop darja,
Kop uzaq jillar

Çam'ijatga hec qandaj
Fajda bermişmiş
Kişilar həm bilmasmış,
Fajda almaşmış,
Şairlar həm maqtasa,
Şu kaef jazmış:

... Darja, ojnaqi dilbar,
Aqişin gozal.
Nazlanasen daştlarga—
Aqib jatasen...
Tabiatnin hur qizi
Erka qujaşdan,
Nurlar emib, zarlarga
Batib jatasen. .
Ilham alib juzindan,
Zavqqa tolamen;
Xajalimnin calqusin,
Qolqa alamen..."

Şundaj jənə kop sozlar,
Gaplar jazmişlar
Buni oqub kop kuclar,
Joldan azmişlar...

Albat u caq na darja
Na quruq jerda
Bolmagandır buncalik
Gegant quruliş!
Eski turmuş,
Kecmuşnin,
Jengib barişin:
Jani, gozal turmuş—cun
Qat'ij uruniş.

Hazir bizda har kuraş
Qiziqin baradir.
Har ikkisi duşmannin
Qalbin jaradir:
Bir tarafda kapital
Tanin jemiriş,
Bir tarafdin tabiat,
Kuclarin jeniş!

Bularnin har birisi!
Kuraş va zafar,
Tabiatni qul qilar,
Duşmanni jenar!..
Bir quruci kişilar
Xuddi bir nafar,
Kuraş aşullalari
Qalblarqa sinar!

Qurulişdan zavq alib,
Biz tolqunlanib,
Jazqumizdir şundaj şe'r —
U darjalarga:

... Gozal, ojnaqi darja,
Aqlşin dilbar.
Aqla maşinalarga
Çan kirgizasen,
Işlatmasdan na komur,
Na neft,
Na par
Kuclik eliktirni
Sen tirgizasen!

Kuraşlarni kundan kun
Mavç urdiramiz,
Zafar aşulararin,
Avç aldiramiz...

Qoqan 1931 J. avgust.

OŞA KUNLARDA...

(Grazdanlar uruşı xatirasi)

Qanlı otmiş kunlar bar di;
Xatirda barmı?
Har çan kujar kokragida
Izi qalqandır!
Kop qahraman kokragida
Unıñ nişani
Jarqiratib ammalarni.
Çips qadalqandır...

Jerdan avaz eşitildi,
Oşa damlarda:
„Ej, xaqanlar,
Bitdi navbat, cekiliniz“ deb;
„Ej, tuvanlar sarkardasi,
Oc aliniz“ deb;
Proletar işga saldı
Buni çanlardal

Mana kuraş qizartirgan,
20 nci jil,
Ənə bizniñ hanstragan,
Carcaq mamlakat:
Kutargandı tort tamandan,

Duşman manhus qad;
Kuc topladi unga qarşi,
Har bir işci qol.

Har taqimiz aqarardi.

Qzil qan blan

• Lekin har kec qarajar-di,

Juksak şan blan,

Har kunimiz,

Har ajimiz entikar edi,

Duşman bizniñ baqrimizğa

Koz tikar edi.

Maqsadimiz,—çam'ijatga

Jañi qan bermak.

Kuraşimiz maqsadlarğa

Jurak, çan bermak,

Kuraşdik biz sinifdaşlar

Amali ucun

Har ezitgan, har mazlumnin

Imdadi ucun

Biz kuraşdik har aqzi qan

Barham jesin deb,

Biz kuraşdik har melnatkaş,

Hamdam bolsin deb.

Kuraşimiz otti kuclı

Sacdi alavlar

Istagimiz barpasiga

Tikdik jalavlar

Lekin duşman,
Qoʻldimi çim?
„Evahl zafar!“ deb,
 Juz oʻylanib,
 Juz buralib
 Alişa ketdi.
Dam oq blan,
Dam soz blan,
 Dam hilla blan
 Must oqtalib,
Biznin blan salisha ketdi...

Qara kunlar,
Qara saat,
Qara nafaslar
Goja mudhiş girdaa kanl
 Uzaq ajlandi,
Har ajlanib girdabidan
Qan berib otdik,
Tanimizga qalibliknin
Kuci bajlandi

Zafar maş'alarin bizlar,
Şundaj jandirdik.
Hararatli,
Ot nafasli, kuraş kunlar!
Jav sinifnin umidini
Butkul soldirdik
Janran ketdi lajimizda
Jeniş unlar...

Samarqand 1932 j.

BAHAR

(Balalıq şe'rlardan)

Bahar kulib baqib,
Barliqqa qucaq acdi.
Jumşaq qoli birdan,
Juzlarga sevinc sacdi.
Tarqaldi hər janga
Şavqun bilan kuluşlar;
Şadlıq hama jaq dilbar.
Qajnar qoldaqlı işlar,

Koklam tutdi labimga
Tap-taza otişlar;
Qalbimda jənə kuclandi
toqri tepişlar.

Ketmiş tamdagi hardıq; V n
Joq ruhij solişlar
Başlandi jənə,
Jani ilhamga tolişlar...

Jerlar bezanıb kom-kok
Çim-çimasin taqdi.
Nurlar jajilib kundan.
Jerga taman açdı.
Koklamda tablat
Qızlarıqqa baqdi
Baxmal ila japdi.
Ham koksini acdi.

Bah r kuldi tilakga,
Kuclandi tilaklar
Harmaj, talmaj,
İşlajdi endi bilaklar.

KOLXOZ AŞULASI I

(*Ahəndar*)

Konil sevincə teldi bu kunda əbəd-əbəd
Dijmiz: 11aklar alqa əasişğa faqat-faqat
Kolxoz biza kulib baqar, həm naş'əli həjat;
Əj. eskilik, juzinni butunlaj joqat-joqat.

Kolxoz ucun kuraş qilamiz tinmajin haman,
Qarşi tosuqni irqitamiz qojmaj har taman,
İşni buzuveci dangasalik bizğa kop jaman,
Qaşşaq həjatni sonqioqa endi nuqat-nuqat,

Har dam sevincli kunlarimiz jani-janica
Bardam çaranli kujlarimiz jani-janica.
Rahear bizim bu jolda partija janica
Turmuş jolin kuraş alan ortağ jasat-jasat.

Fərqlana 1930 j.

KOLXOZ QOŞUQI II

„Ajlana men cillir sac,
Sacları culqanib ketsin..

Biznin qışlaq ken qışlaq
Caman-caman gul-lala
Paxta ekib jaşnajdi.
Unda kolxozci bala.

Tezrak capın bezansin,
Qjoza paja marzasi
Kolxozğa qabul bolsin,
Marasulnin arzasi.

Marasulçan ozi-ozı
Başıda jarma-dozi
Otgan jil kuzdan beri,
Kolxozda ikki kozi.

Bizlar kolxoz tuzganda,
Konmagandı Marasul
Kopçilikdan qalqanını,
Çzasıdır mana şul...

Biznin ustimiz nimca,
Ukacamızda şımca
Ujlarımız forumca,
Juruş-turuş janıca.

Gavmış sigir otlaqda
Janı turmuş qışlaqda
Marasulçan tezrak bol,
Jənə qalma avlaqda.

Marasulçan ozi-ozı
Kolxozda ikki kozi
Bu jil kolxoz kirmasa,
Şarmanda bolur juzi.

Trojtski] 1933 j.

İKKI KOCA

İlgari kocalar
Şu koca
Şu otgan kocam;
Çuda ham ruhsız-di,
Aqmasdı adam;

Eşitilmas na quvnaq şarpa,
Korinmasdi na quvnaq qadam...

Ciraqlar xira-xira,
Nur sacib miltillaşar
Har qadamda,
Lajqa,
Suv:
Pilcillar, kilkillaşar...

Deval pinçagidagi
Quruq bir jolca,
Koca ucin tasaddif.
Balki, bir olça!
Ba'zan undan otar mast,
Kozlari alast,
Alla nima qurunlab,
Goja qilar qast!
Ba'zan it uvlagani,
Kelar bir cetdan;
Qacib otar ortadan
Hurpajgan qançiq
Ba'zan qorqaq mirşabnin,
Çansiz huştagi,
Goja, kim, bu kocada
Qozqatar sanciq...

Bir mahal korinadi,
Xaina bir juz;
Çanlı fahişalarnin,
„Olyk“ dijdari!
Qahqah urib kuladi,
Suzuladi koz;

Silçimas minçiqidan,
Şilçim beğari...

Keca otdim kocadan,
Keldi ilhamim;
Kocanın ojnaq ruhi
Ojnatdi dilni!
Jaş bir işçi ortaqlım,
Qicqirdi namim:
Gulşanlarni korsatis,
Sajratdi tilni.

Ciraqlar goja cecak,
Koca bir gulzar.
Asfaltlarnin juzida
Ojnar şo'lalar...

Ajnakarli bnalar
Mahvaş bir dildar;
Ajnalarnin kozida
Qajnar şo'lalar.

Koca janbaşidagi
Keñ jolcalarga,
Jaş-jalan jıqılışib,
Ojun ojnajdi:
Biri calar mandalin,
Biri „garmaşga“
Heç birinin sevincga—
Kozı tajmajdi...

Koca tola şu bardam,
Hajatnin zavqi;
Har burcak tola qanliq

blan anqijdi;
Hatta-kim, har şarpada,
Jaşaşnıñ şavqi,
Na fahişanıñ zari,
Na it sanqijdi...

^o
Keca alifta vuçud,
Kelişgan qamat
Har qadamnıñ şarpasi,
ruza ~~Qitar~~ xuşamad!

Samarqand 1931 j.

MUNDARIÇA

Bet.

1. Sunbulnıñ baharı	3
2. Menin dastgahım	6
3. Şa'n ıla, şavkat ılar	8
4. Trubalar	11
5. Qandalat ketdi	13
6. Aspirantka	15
7. Parca	16
8. Uçqum kelajattır	17
9. Magnitostroj	19
10. Telesqop	21
11. Biznıñ darja	29
12. Oşa kunlarda	32
13. Bahar	35
14. Koltıoz aşulasi I	36
15. Koltıoz qoşuqlı II	36
16. İkkı koca	73